

ภาษีมูลค่าเพิ่ม (Value Added Tax - VAT)

สรุปหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเพื่อการทำงานจริง

รายวิชา การบัญชีภาษีอากร | ผู้สอน: ครูเกษนิภา อ่างวัฒนกิจ

VAT คืออะไร? และใครต้องจดทะเบียน?

VAT

ต้องยื่นคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม
ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่รายรับเกินเกณฑ์

ภาษีที่จัดเก็บจากการขายสินค้า
การให้บริการ และการนำเข้า
(อัตราปัจจุบัน 7% และ 0% สำหรับส่งออก)

ผู้ประกอบการที่มีรายรับจากการขายสินค้า/บริการ
เกิน 1.8 ล้านบาทต่อปี

สมการทองคำของการคำนวณ VAT

ภาษีมูลค่าเพิ่ม = ภาษีขาย (Output VAT) - ภาษีซื้อ (Input VAT)

ภาษีขาย > ภาษีซื้อ

มีผลต่างเป็นบวก = ต้องนำส่งสรรพากร

ภาษีขาย

ภาษีซื้อ

ภาษีขาย < ภาษีซื้อ

มีผลต่างเป็นลบ = มีสิทธิขอคืนเงินสด
หรือ ยกยอดไปใช้เดือนถัดไป

ภาษีซื้อ

ภาษีขาย

ไขความลับ “การปันยอดภาษีซื้อ”

การนำ ภาษีซื้อที่ยังไม่ได้ใช้สิทธิเครดิต (เพราะเดือนนี้ภาษีซื้อ > ภาษีขาย) ยกยอดไปใช้ในเดือนถัดไปเรื่อยๆ เพื่อรอนำไปหักลบกับภาษีขายในอนาคต

ช่วยรักษากระแสเงินสดของกิจการ
ไม่ต้องขอคืนเป็นเงินสดซึ่งอาจใช้เวลานานและถูกตรวจสอบเข้มงวด

แยกแยะให้ชัดเจน: ภาษีขาย vs ภาษีซื้อ

ภาษีขาย (Output VAT)

- ✓ **ที่มา:** เกิดจากกิจการขายสินค้า/ให้บริการแก่ลูกค้า
- ✓ **สถานะ:** ภาษีที่กิจการเรียกเก็บจากลูกค้า
- ✓ **ผลลัพธ์:** ทำให้กิจการมีหน้าที่ต้องนำส่งภาษีให้รัฐ

OUTPUT
VAT

ภาษีซื้อ (Input VAT)

- ✓ **ที่มา:** เกิดจากกิจการซื้อสินค้า/รับบริการจากผู้ประกอบการ VAT อื่น
- ✓ **สถานะ:** ภาษีที่กิจการถูกเรียกเก็บจากซัพพลายเออร์
- ✓ **ผลลัพธ์:** นำมาหักออกจากภาษีขายเพื่อลดภาระภาษีได้ (ถ้าไม่เข้าข่ายต้องห้าม)

จุดความจุดความรับผิดชอบ (Tax Point) เริ่มขึ้นเมื่อใด?

จุดที่กฎหมายถือว่ากิจการมีหน้าที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม และต้องออกใบกำกับภาษี โดยยึดหลัก: เหตุการณ์ใดเกิดก่อน ถือเป็น Tax Point กันที

กบดักของนักบัญชี: ภาษีซื้อต้องห้าม

ภาษีซื้อที่กฎหมาย **ไม่อนุญาต**ให้นำมาหักออกจากภาษีขาย หรือขอคืน

6 Core Reject Categories

1. ไม่มีใบกำกับภาษี หรือมีแต่ไม่สามารถแสดงได้
2. ใบกำกับภาษีมีข้อความไม่ถูกต้อง หรือไม่สมบูรณ์
3. ภาษีซื้อที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการประกอบกิจการ
4. ภาษีซื้อที่เกิดจาก คำรับรอง
5. ภาษีซื้อที่เกิดจากรถยนต์นั่งไม่เกิน 10 คน
6. ภาษีซื้อตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากร (ฉบับที่ 42)

เจาะลึกภาษีซื้อต้องห้าม: 'ค่ารับรอง' & 'รถยนต์'

ค่ารับรอง (Entertainment)
ค่าอาหาร เครื่องดื่ม ค่าที่พัก ค่ามหรสพ
ค่าที่พา ที่จ่ายเพื่อรับรองลูกค้า
เหตุผล: มีลักษณะให้ประโยชน์ส่วนบุคคล
ปะปนอยู่ สรรพากรจึงไม่อนุญาตให้นำมา
หัก VAT

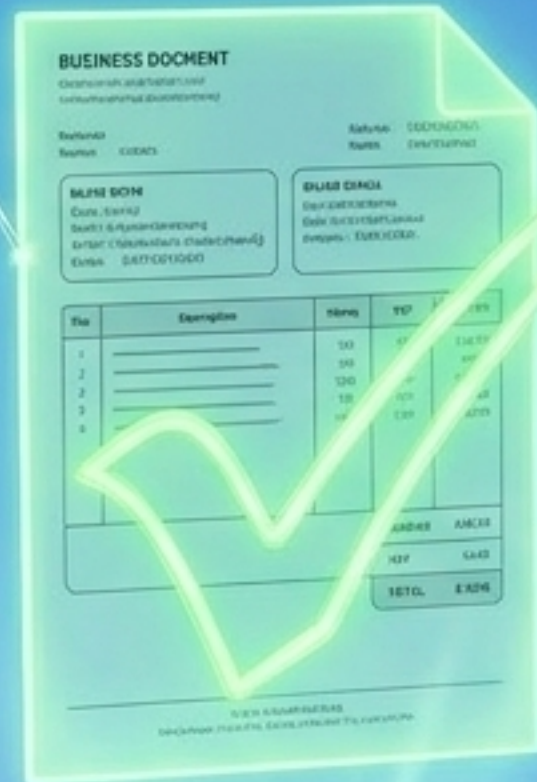
**รถยนต์นั่งไม่เกิน 10 คน
(Passenger Cars)**
รวมถึงค่าเช่า อะไหล่ ซ่อมบำรุง
และค่าน้ำมันของรถยนต์ประเภทนี้
ข้อยกเว้น: ถ้ารถนั้นเป็นสินค้าเพื่อขาย
หรือใช้ให้เข้าโดยตรง (เช่น เต็นท์รถ,
รถเช่า) สามารถหักภาษีซื้อได้

อาวุธสำคัญ: ใบกำกับภาษีแบบเต็มรูป vs แบบย่อ

ใบกำกับภาษีเต็มรูป (Full)

ต้องระบุชื่อ ที่อยู่ และ เลขประจำตัวผู้เสียภาษีของผู้ซื้อ อย่างชัดเจน
สถานะ: ผู้ซื้อสามารถนำไปใช้เป็น "ภาษีซื้อ" หักภาษีขายได้

ใบกำกับภาษีอย่างย่อ (Abbreviated)

ออกโดยกิจการขายปลีก/บริการ รายย่อย ไม่ระบุชื่อผู้ซื้อ
สถานะ: ผู้ซื้อ **ห้าม** นำมาหักเป็น ภาษีซื้อเด็ดขาด (แต่บันทึกเป็น ค่าใช้จ่ายบริษัทได้)

Anatomy of a Full Tax Invoice (7 องค์ประกอบบังคับ)

1. คำว่า "ใบกำกับภาษี" ในที่ที่เห็นได้เด่นชัด

2. ชื่อ ที่อยู่ และเลขประจำตัวผู้เสียภาษีของผู้ขาย

3. ชื่อ ที่อยู่ และเลขประจำตัวผู้เสียภาษีของผู้ซื้อ

4. หมายเลขลำดับของใบกำกับภาษี และ เล่มที่ (ถ้ามี)

5. วัน เดือน ปี ที่ออกใบกำกับภาษี

6. ชื่อ ชนิด ประเภท ปริมาณ และมูลค่าของสินค้า/บริการ

7. จำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มที่แยกออกจากมูลค่าสินค้าชัดเจน

ใบกำกับภาษีแบบเต็มรูป

บริษัท... จำกัด

เลขที่... เลขที่...

เลขประจำตัวผู้เสียภาษี

วันที่...

ลำดับ	รายการ	จำนวน	ราคาต่อหน่วย	จำนวนเงิน

จำนวนเงินรวมทั้งสิ้น (ห้าพันบาทถ้วน) ...

ราคาสุทธิ ...

จำนวนภาษีมูลค่าเพิ่ม ...

ผู้รับสินค้า ... ผู้ขาย ...

การปรับปรุงยอด: ใบลดหนี้ & ใบเพิ่มหนี้

ใบลดหนี้ (Credit Note)

เหตุผล: สินค้าชำรุด, ส่งผิดสเปค,
ลดราคาที่ผิดข้อตกลง
ผลทางภาษี: ทำให้ยอดขายและ VAT
ลดลง (ผู้ขายนำไปลดยอดภาษีขาย /
ผู้ซื้อนำไปลดยอดภาษีซื้อ)

ใบเพิ่มหนี้ (Debit Note)

เหตุผล: คิดราคาสินค้าต่ำกว่าความเป็นจริง,
ส่งมอบสินค้าเกินจำนวน
ผลทางภาษี: ทำให้ยอดขายและ VAT
เพิ่มขึ้น (ผู้ขายต้องนำส่งภาษีขาย
เพิ่ม / ผู้ซื้อบันทึกภาษีซื้อเพิ่ม)

หน้าที่สำคัญ: การจัดทำรายงานภาษี

กฎหมายบังคับให้กิจการจด VAT ต้องจัดทำรายงานเพื่อควบคุมและตรวจสอบยอดภาษี

บันทึกรายละเอียดใบกำกับภาษีซื้อที่ได้รับในแต่ละเดือน
(สามารถใช้สิทธิย้อนหลังได้ไม่เกิน 6 เดือน หากมีเหตุจำเป็น)

บันทึกรายละเอียดใบกำกับภาษีขายที่ออกให้ลูกค้า
ต้องลงรายงานในเดือนที่เกิด Tax Point กันที

ปลายทางของนักบัญชี: การยื่นแบบ ภ.พ.30

แบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม
ที่สรุปยอดภาษีขายและภาษีซื้อของทั้งเดือน

ต้องยื่นและชำระภาษีภายใน
วันที่ 15 ของเดือนถัดไป
(ยื่นผ่านอินเทอร์เน็ตได้ขยายเวลาเพิ่ม)

ต้องยื่นแบบทุกเดือน แม้จะไม่มีรายได้
หรือไม่มีการซื้อขายในเดือนนั้นเลยก็ตาม!
(ยื่นแบบเปล่า)

The Cost of Mistakes: บทลงโทษเมื่อทำผิดพลาด

เบี้ยปรับ (Penalty Fines)

- นำภาษีซื้อต้องห้ามมาใช้: ปรับ 1 เท่าของจำนวนภาษี
- ใช้ใบกำกับภาษีปลอม: ปรับ 2 เท่า (และมีโทษจำคุก 3 เดือน - 7 ปี)

เงินเพิ่ม (Surcharges/Interest)

- กรณีชำระภาษีล่าช้า: เสียเงินเพิ่มอัตรา 1.5% ต่อเดือน (สูงสุดไม่เกินจำนวนภาษีที่ต้องจ่าย)

Pro Tip: ความรอบคอบในการตรวจสอบเอกสาร คือเกราะป้องกันที่ดีที่สุดของนักบัญชีภาษีอากร!

บทสรุป: วงจรชีวิต VAT ของกิจการ (The Monthly VAT Cycle)

ระบบภาษีมูลค่าเพิ่มคือวัฏจักรของการสร้างเอกสารที่ถูกต้อง การคัดกรองภาษีซื้อต้องห้าม การจดบันทึกที่เป็นระเบียบ และการนำส่งข้อมูลอย่างตรงต่อเวลา
เข้าใจวงจรนี้ให้ทะลุปรุโปร่ง แล้วการบัญชีภาษีอากรจะไม่ใช่เรื่องยากอีกต่อไป!